

[Bertel Dahlgaard.]

der er den rigtige — jeg vil gerne bede ministeren bekræfte dette.

Til slut skal jeg blot sige til det ærede medlem hr. Himmelstrup, der søgte at få en vist kontinuitet i dispositionerne fra lovgivningen i 1950 og til nu, at jeg synes ikke, det ærede medlem burde sige, at det foreliggende lovforslag følger den samme linie som dengang: at — som det ærede medlem udtrykte det — *hovedparten* skal gå til afskrivning. Det ærede medlem vil se, at det højst er halvdelen, medens det dengang var, ja, hvor meget var det, $\frac{3}{4}$ mindst, der gik til afskrivning. Jeg synes derfor ikke, selvom det ærede medlem måske i dag befinder sig lidt dårligt ved at skulle anbefale dette lovforslag, at der er nogen grund til at prøve at sætte over svælget mellem det tidligere forslag og dette i glideflugt — jeg tror hellere, man må sige tingene ganske som de er.

Oluf Pedersen: Det foreliggende lovforslag berører meget vigtige økonomiske problemer, således hele kreditpolitikken og pengeudpumpningen samt alle de spørgsmål, der knytter sig dertil. Det kan derfor være naturligt, at jeg til indledning siger, at vi mærkeligt nok aldrig har haft en så stor opsparing som under besættelsen. Medens der før krigen stod $2\frac{1}{2}$ milliard kr. i banker og sparekasser, stod der ved slutningen af krigen ca. 10 milliarder, således at opsparingen var øget med mere end 7 milliarder; men samtidig havde vi fået en tyskergeæld på $7\frac{1}{2}$ milliard, modsvaret af en trediedel på finansministeriets konto, altså netto ca. 5 milliarder. Vi krævede dengang at få afviklet dette beløb ved en nedskrivning. Det afviste man. I stedet fik man en devaluering. Siden den tid har vi fået eengangsskatten, og ved hjælp af visse overførsler, bl. a. gennem Marshalllån, har vi nu fået en nedskrivning, sådan at denne post svarer til $2\frac{1}{2}$ milliard, d. v. s. at vi har halvdelen tilbage. Jeg synes, det må være rimeligt, at man finder frem til en afskrivning af hele denne post så hurtigt som muligt, og jeg beder om, at man går ind for, at hele det beløb, som Marshallgaverne repræsenterer, bliver brugt til afskrivning, eller at en tilsvarende afskrivning må ske på anden måde.

Nu forstår jeg selvfølgelig godt det tillokkende, der er for de ærede medlemmer hr. H. C. Hansen og hr. Bertel Dahlgaard i at yde forøgede kreditter og billigere lån fra staten, men det forekommer mig ikke at være sagligt forsvarligt. Problemet er, om

man kan gå til øgede kreditter og billigere lån, uden at det fremtvinger enten andre foranstaltninger eller en ny devaluering, så at man yderligere ødelægger det danske pengevæsen. Det nytter ikke noget, at man fornægter virkeligheden. Vi har statsfinansiering af boligbyggeriet, og der er vel nogle medlemmer af dette høje ting, der mener, at det har medført et mægtigt byggeri. Man overser helt, at forudsat at pengenes værdi skal opretholdes, må banker og sparekasser mindske deres udlån i ganske samme omfang, som staten pumper penge ud i form af billige lån. Med andre ord, de mægtige statslån til boligbyggeri, som vel har kostet os 1 milliard, som ikke er betalt, har bevirket, at byggeomkostningerne siden 1939 er steget med omkring det dobbelte af, hvad andre omkostninger er steget, og jeg anser det for at være mere end tvivlsomt, om det har ført til, at der er bygget så meget som et eneste hus mere. Finansieringen ved Marshallpenge er ganske på linie hermed.

Vi er fra retsforbundets side imod statsfinansiering, og det er meget beklageligt, at de to regeringspartier åbenbart har svigtet. Man forstår godt, at man reagerer indenfor „Nationaltidende“'s redaktion, og jeg kan forøvrigt sige, at det andet store konservative hovedstadsblad, „Berlingske Tidende“, også har reageret. Det er meget beklageligt, og det hører med til de sørgelige overraskelser. Spørgsmålet er da for det første, om denne pengeudpumpning er forsvarlig, og for det andet, om kreditforøgelsen i så fald skal ske gennem statsfinansiering.

Jeg så, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fornylig var i Skive, og der talte det ærede medlem meget stærkt imod statsministerens lyssyn, som det ærede medlem betegnede det, idet det ærede medlem mente, at det så meget alvorligt ud med betalingsbalancen. Hvis det ærede medlem havde den fornødne kundskab, hvad man vel skulle tro, måtte deraf følge, at det ærede medlem ville være meget betænkelig ved yderligere udpumpning af pengemidler. Nu viser det sig, at det ærede medlem kun har holdt sig alvorlig i fire dage, for nu går han ind for den kreditudvidelse, her er tale om, på trods af det mørke syn, han følte sig forpligtet til at give udtryk for i Skive. For mig står det, som om det kun kan være et udtryk for enten en grænseløs uansvarlighed eller en bundløs uvidenhed — det være sagt med milde og venlige ord. Jeg ved ikke, om det ærede medlems ønske om udvidet kredit skyldes særlig forkærlighed for statsfinansiering. Det ærede medlem